

College van Burgemeester en wethouders gemeente Tynaarlo

Vergadering d.d.	17 december 2019	Zaaknummer:	743448
Agendapunt:			
Portefeuillehouder(s)	: O. Gopal	☒ Openbaar	☐ Besloten
Team	: Team Maatschappij en Ontwikkeling		
Adviseur	: A.J. Mulder	Toestelnummer [Nr.]	861
Collegevoorstel besproken in PHO van:	O. Gopal	D.d.	9 december 2019

Onderwerp

Visie bibliotheek 2020-2024

Samenvatting

<p>De gemeenteraad heeft in februari 2018 ingestemd met de Meerjareavisie van de bibliotheek: "Bibliotheek kijkt vooruit". Op basis daarvan heeft de bibliotheek een uitvoeringsnota opgesteld voor jaren 2020 en verder. Die nota heet "De bibliotheek kleurt jouw leven". Hierin geeft de bibliotheek richting aan de ambitie.</p> <p>Binnen de concept-kadernota Sociaal Domein is een belangrijke rol voor de bibliotheek als uitvoerende instelling. Wij hebben een collegevisie op het bibliotheekwerk opgesteld, waarin wij duidelijk aangeven wat wij de komende jaren van de bibliotheek en samenwerking met andere instellingen verwachten. In onze visie zet de bibliotheek, onder strakke regie van de gemeente en samen met andere instellingen, in op de realisatie van cultuur-, kennis- en ontmoetingscentra in Eelde-Paterswolde, Vries en Zuidlaren. Ook de aanwezigheid van de bibliotheek op scholen blijft bestaan. Voor de uitvoering hiervan dient vooralsnog het bestaande bibliotheek subsidiebudget behouden te blijven; ook na 2021.</p> <p>Als de gemeenteraad instemt met deze collegevisie dan kan de bibliotheek een programma voor de komende jaren opstellen en uitvoeren. De gemeente heeft hierin een regisserende rol. Samenwerking met andere maatschappelijke organisaties is daar onderdeel van. Wij verwachten dat programma medio 2020.</p>
--

Voorstel

<ol style="list-style-type: none">1. De notitie "bibliotheek 2020-2024" vaststellen als collegevisie;2. De raad voorstellen in te stemmen met notitie "bibliotheek 2020-2024", onder voorbehoud integrale afweging Perspectievennota;3. Onderwerp bibliotheek 2020-2024 en bijbehorende subsidiëring betrekken bij integrale afweging van de Perspectievennota 2020 (begroting 2021 e.v.).
--

TOELICHTING B&W-ADVIES

De gemeenteraad heeft in februari 2018 ingestemd met de Meerjarenvisie, van de bibliotheek: "Bibliotheek kijkt vooruit". Op basis daarvan heeft de bibliotheek een uitvoeringsnota voor 2020 en volgende jaren opgesteld. Die nota heet "De bibliotheek kleurt jouw leven". Hierin geeft de bibliotheek richting aan de ambitie. Er zit een spanning op de ambitie en de financiële middelen na 2021.

Daarom is een visie op de bibliotheek opgesteld "Bibliotheek 2020-2024" (bijlage 1). De notitie is als volgt opgebouwd:

- Landelijke kaders en ontwikkelingen – de Wsob -
- Visie op de samenleving in Tynaarlo (uit kadernota sociaal domein)
- De taak en rol van de bibliotheek in Tynaarlo
- De bibliotheek in Tynaarlo in woorden en cijfers
- Van ambities en kaders naar doelen
- Regierol gemeente
- Financieel kader vanaf 2020

De visie geeft richting aan de koers voor de komende jaren en de daarvoor benodigde middelen. Als de gemeenteraad instemt met de collegevisie dan kan de bibliotheek een programma voor de komende jaren opstellen en uitvoeren. De gemeente heeft hierin een regisserende rol. Wij verwachten dat programma medio 2020.

1. Argumenten

1.1. Bibliotheek is een belangrijke uitvoerende partner volgens de Kadernota Sociaal Domein

De gemeente Tynaarlo ziet een belangrijke rol voor de bibliotheek in het realiseren van doelen in het Sociaal Domein (concept-kadernota Sociaal Domein).

De samenwerking tussen instellingen in zowel huisvesting als inhoudelijke programma's is de laatste jaren onvoldoende van de grond gekomen. Dat ook door onvoldoende regie vanuit de gemeente. De bibliotheek geeft aan dat de taakstellende budgetten van zowel de provincie als de gemeenten verlamd hebben gewerkt.

Met de concept-kadernota Sociaal Domein en de collegevisie "Bibliotheek 2020-2024", zijn de kaders en rollen voldoende helder om de ingezette koers met succes te vervolgen.

Met deze collegevisie, kan de bibliotheek - onder regie van de gemeente en samen met andere uitvoerende instellingen - voortvarend verder werken aan het opstellen van een uitvoeringsprogramma voor de komende jaren. De pilot om de ontmoetings-, cultuur- en welzijnsfuncties in Ons Dorpshuis in Eelde-Paterswolde te versterken is onderdeel van dit programma. De pilot kan gezien worden als een belangrijk voorbeeld voor fysieke en programmatische bundeling van functies in Vries en Zuidlaren.

1.2. De bibliotheek kan ook na 2021 uitvoeren binnen de kaders.

De bibliotheek heeft de afgelopen jaren gesneden in huisvestings- en personeelskosten op de locaties. De bibliotheek geeft aan dat de huidige budgetten ontoereikend zijn om de gewenste transformatie na 2021 uit te kunnen voeren.

Er zit een spanning op de ambitie en de financiële middelen na 2021. De bibliotheek heeft dat verwoord in de nota "de bibliotheek kleurt jouw leven". Met de collegevisie geven we de bibliotheek de inhoudelijke kaders en duidelijkheid om de komende jaren haar plannen verder te ontwikkelen en uit te voeren. Voor een aantal thema's is het echter van belang om duidelijkheid te hebben of er vanaf 2021 al dan niet sprake is van verdere

bezuinigen. Bijvoorbeeld als het gaat om huisvesting in Eelde en Zuidlaren en de verdere samenwerking met Trias in Eelde in Ons Dorpshuis.

Daarom vragen wij om het ongedaan maken van de bezuiniging vanaf 2022. Het extra budget dat daarmee beschikbaar komt - € 99.000 (zie paragraaf financieel advies) - is bedoeld voor de bibliotheek om de transformatie op het sociaal domein te kunnen invullen. Van jaar tot jaar zal worden bezien in hoeverre deze middelen daadwerkelijk nodig zijn.

2. Kanttekeningen

2.1. Bibliotheek is van oorsprong aanbodgericht.

De bibliotheek transformeert van “collectie naar connectie”. Dat is een lastige opgave voor een traditioneel aanbodgerichte instelling. Met een steviger regierol vanuit de gemeente en ook na 2021 voldoende uitvoerende middelen verwachten we op een succesvolle manier invulling te kunnen geven aan deze opgave. Het college wil een veranderingsgerichte, vraaggerichte en resultaatgerichte bibliotheekinstelling. Daar gaan we op korte termijn concreet handen en voeten aan geven met de pilot cultuurhuis / bibliotheek Ons Dorpshuis Eelde-Paterswolde”. In de collegevisie is vastgelegd dat de beleidsdoelen strak geregisseerd en gevolgd worden in de uitvoering.

2.2. Effectiviteit dBOS Boekstart is moeilijk vast te stellen.

De gemeente Tynaarlo heeft – landelijk gezien – een heel laag percentage laaggeletterden (mensen die moeite hebben met lezen, schrijven of rekenen).

De gemeente Tynaarlo zet stevig in op de doorlopende leeslijn met een jaarlijkse subsidie van € 140.000. Landelijk gezien heeft 52% van de basisschoolkinderen toegang tot een dBOS (schoolbibliotheek) en leesconsulent. In Tynaarlo hebben 18 van de 19 scholen dBOS.

De bibliotheek op school (dBOS) en boekstart zijn prima middelen bij de gemeentelijke ambities met betrekking tot de bestrijding van laaggeletterdheid en de preventie ervan door inzetten op “de doorgaande leerlijn”. Er is niet veel te zeggen over de effectiviteit van dBOS/Boekstart. Wel is sturing op de effectiviteit van dBOS/Boekstart belangrijk om mee te nemen. Zodat die effectiviteit steeds beter in beeld komt. Afhankelijk daarvan kan gedacht worden aan het bijstellen van de bijdragen onderwijs. Of het selectiever beschikbaar stellen van dBOS.

2.3. Bijdrage provincie is onzeker

De provincie heeft t/m 2022 een bijdrage van € 100.000 toegezegd onder de voorwaarde dat de gemeente niet gaat bezuinigen. Maar vanaf 2023 is het onzeker of dit geld beschikbaar blijft. Dus is het misschien nodig om daarna toch nog weer keuzes te moeten maken. Het is belangrijk dat ook de provincie, gemeenteraad en bibliotheek hier bewust van zijn. Wij gaan er van uit dat de provincie haar verantwoordelijkheid blijft nemen.

Advies

Financiën	Ja ☒	Nee ☐
Gevraagd wordt een gemeentelijke bijdrage aan de bibliotheken van € 417.000 structureel (budget 2020 geïndexeerd – taakstellend synergie-effect in de verhuizing van 't Punthoes naar Ons Dorpshuis Eelde-Paterswolde). In de gemeentelijke meerjarenbegroting is vanaf 2022 nog een bibliotheekbudget van € 318.478 opgenomen. Dat betekent dat dan het subsidiebedrag verhoogd wordt met afgerond € 99.000 (s).		

Juridische Zaken	Ja ☒	Nee ☐
HRM	Ja ☐	Nee ☒
Communicatie	Ja ☒	Nee ☐
Persbericht wordt opgesteld		
Derden	Ja ☐	Nee ☒

3. Uitvoering

Voorstel voorleggen aan gemeenteraad.

4. Besloten behandelen

Nee

5. Bijlage(n)

1. Notitie visie bibliotheek 2020- 2024
2. Notitie Bibliotheek Kleurt jouw leven
3. Persbericht
4. Raadsvoorstel